

УДК 657.37:334.012.64

Помулева.В.М.¹, Шабля А.В.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ- 617 НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Основними пріоритетами розвитку на шляху євроінтеграції нашої країни є здійснення державного регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні, розробка стратегії розвитку національної системи бухгалтерського обліку. Головною метою подальшого реформування бухгалтерського обліку є забезпечення якості фінансової інформації, її прозорості і, як наслідок, підвищення рівня довіри до фінансової звітності вітчизняних підприємств.

Зважаючи на сучасний статус України як асоційованого члена ЄС, на сьогодні триває вирішення питання узгодження національного законодавства у сфері обліку з вимогами ЄС, зокрема, приведення його у відповідність до Директиви 2013/34/ЄС Європейського Парламенту.

Так, з 01.01.2018 р. набрали чинності зміни до Закону України від 16.09.99 р. № 996-ХІV «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» (далі - Закон № 996), спрямовані на гармонізацію національного законодавства згідно із законодавством ЄС та МСФЗ.

Головною новацією є запровадження нової класифікації підприємств. З 01.01.2018 р. особливості фінансової звітності залежать від того, чи належать вони до мікро- або малих підприємств. Раніше, щоб з'ясувати цей факт, суб'єкти зверталися до ч. 3 ст. 55 ГКУ.

Відповідно до змін, внесених до Закону 996, належність підприємства до мікро-, малих, середніх або великих визначається на дату складання річної фінансової звітності за рік на підставі хоча б двох із трьох таких критеріїв: балансова вартість активів, чистий дохід від реалізації і середня кількість працівників. Класифікація підприємств за цими критеріями наведена в ст. 3 Директиви № 2013/34 і практично в незмінному вигляді пере-несена до Закону № 996.

Основна мета – надати інвесторам та іншим користувачам фінансової звітності можливість порівняти показники діяльності різних

підприємств. Наприклад, такі поняття, як мале, середнє, велике підприємство, повинні однаково трактуватися в різних країнах – членах Євросоюзу.

Основним документом щодо порядку складання фінансової звітності малих підприємств є НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність», який передбачає два види скороченої за показниками фінансової звітності, регламентує зміст, форму та порядок заповнення:

- фінансової звітності малого підприємства у складі добре Балансу ф. № 1-м та Звіту про фінансові результати ф. № 2-м, наведених у додатку 1 до НП(С)БО 25;

- фінансової звітності мікропідприємства, яка включає Баланс ф. № 1-мс та Звіт про фінансові результати ф. № 2-мс, наведені в додатку 2 до НП(С)БО 25.

Подання фінансової звітності малого підприємства передбачено:

- для малих підприємств, що визнані такими відповідно до Закону 996 (крім тих, яким податковим законодавством надано дозвіл на ведення спрощеного обліку доходів та витрат, тобто юридичних осіб - платників єдиного податку групи 3 (абзац 3 п. 44.2, пп. 3 п. 291.4, пп. 296.1.3. ПКУ);

- для представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності.

Фінансову звітність мікропідприємств складають:

- мікропідприємства, які визнані такими відповідно до Закону 996;

- підприємства, які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів і витрат згідно з податковим законодавством, тобто юридичні особи - платники єдиного податку групи 3;

- непідприємницькі товариства.

Отже, не всі підприємства, у тому числі і платники єдиного податку, мають право застосовувати НП(С)БО 25, а тільки ті з них, які відповідають критеріям мікро- або малого підприємства. Утім, малі підприємства, які зобов'язані складати фінансову звітність за МСФЗ, не можуть застосовувати норми НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» та подавати відповідну скорочену за показниками звітність. Такі підприємства мають подавати повну фінансову звітність, передбачену НП(С)БО № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Так, з 01.01.2018 р. уперше мають застосовувати МСФЗ підприємства, які видобувають корисні копалини загальнодержавного значення. Інші малі підприємства самостійно визначають доцільність застосування МСФЗ для складання фінансової звітності, тобто можуть обирати між скороченою та повною фінансовою звітністю. Що стосується періодичності подання, то мікропідприємства і платники єдиного податку подають річну фінансову звітність. Інші малі підприємства (крім

вищеназваних) позбавлені права подавати фінансову звітність раз на рік, і зобов'язані подавати проміжну (квартальну) звітність.

Отже, Україна досить активно рухається в напрямку імплементації європейського законодавства у вітчизняну практику, зокрема щодо уніфікації підходів до складання фінансової звітності, закріплення права вибору.